

Besluitformulier

Team Groen, Water en Bodem

Zaaknummer: 3862497	
Datum: 23 april 2026	
Onderwerp: Oproep voor verbod op sigarettenfilters	
Besluit: 1. In te stemmen met het ondertekenen van de oproep voor een verbod op sigarettenfilters. 2. De wethouder met afval in portefeuille te machtigen om de oproep te ondertekenen.	

Publiekssamenvatting

Sigarettenfilters vormen het meest voorkomende zwerfafval in Nederland. Ook hebben sigarettenfilters een aantoonbaar negatieve impact op milieu, waterkwaliteit en dierenwelzijn. De Fair Resource Foundation roept daarom op tot een verbod op sigarettenfilters. Deze oproep wordt inmiddels door veel organisaties en gemeenten ondersteund. In de gemeente Alphen aan den Rijn zien we ook veel sigarettenfilters in het zwerfafval. Daarom ondertekenen ook wij de oproep voor een verbod op sigarettenfilters.

Inleiding

De gemeente Zuidplas heeft recent de oproep voor een verbod op sigarettenfilters ondertekend. Via de mail hebben zij ons (en de andere gemeenten die aandeelhouder zijn bij Cyclus) gevraagd de oproep ook te ondertekenen.

De oproep voor een verbod op sigarettenfilters is een initiatief van de Fair Resource Foundation. De Fair Resource Foundation is een Nederlandse NGO met als doel het grondstoffengebruik te verminderen. Zij zetten zich op Nederlands, Belgisch en Europees niveau in via beleidsbeïnvloeding, het aanjagen van debat, het bouwen van coalities en uitvoeren van onderzoek.

Sigarettenpeuken vormen het meest voorkomende zwerfafval in Nederland. Ook hebben sigarettenpeuken een aantoonbaar negatieve impact op milieu, waterkwaliteit en dierenwelzijn. Binnen onze gemeente Alphen aan den Rijn zien we dit probleem terug in de openbare ruimte.

In het zwerfafvalbeleid van onze gemeente wordt onder andere ingezet op reiniging van de openbare ruimte. Daarnaast zetten we in op preventie van (zwerf)afval, zoals educatie, stimuleren van participatie, gedragsbeïnvloeding en communicatie.

De Schone Buurt Coaches (SBC) geven invulling aan dit beleid door:

- Opruimen te faciliteren. De SBC beschikken over twee peukenzuigers die het opruimen van peuken aanzienlijk efficiënter maken dan traditionele prikstokken.
- Bewustwording te vergroten. De SBC informeren inwoners bijvoorbeeld over de schadelijkheid van peuken.

- Preventie te stimuleren. De SBC gaan actief het gesprek aan met inwoners om zwerfafvalgedrag te voorkomen.

Het ondertekenen van de oproep tegen sigarettenfilters is een mooie aanvulling op ons al bestaande beleid om zwerfafval te voorkomen.

Door de oproep te ondertekenen gaan we er mee akkoord dat onze naam, organisatietype en logo op de website worden vermeld. De steun voor de oproep wordt gebruikt om:

- Een zichtbare achterban op te bouwen
- Meer mensen en organisaties/initiatieven te overtuigen om de oproep te steunen
- Om (inter)nationale politici en overheden te inspireren actie te ondernemen

Beoogd maatschappelijk resultaat

Het zwerfafvalbeleid is gericht op het beschermen van het milieu (bodem, water en zeeën), het zuinig omgaan met grondstoffen en de zorg voor een leefbare en schone openbare ruimte. De oproep om sigarettenfilters te verbieden sluit hierop aan en pakt peuken in het zwerfafval bij de bron aan.

Kader

Europees:

- Single-Use Plastics Directive (SUPD)

Nationaal:

- Wet Milieubeheer (artikel 10.15)
- Circulair Materialen Plan
- Ministeriele Regeling kunststofproducten voor eenmalig gebruik (Nederlandse uitwerking van de Europese SUPD).

Gemeentelijk:

- Afvalstoffenverordening Alphen aan den Rijn 2014, hoofdstuk V over zwerfafval.
- Zwerfafvalbeleid 2021-2025
- Duurzaamheidsprogramma 2021 - 2030

Argumenten

Schadelijkheid sigarettenfilters in het milieu

Sigarettenfilters komen veel in het zwerfafval terecht en richten veel schade aan, denk aan:

- Eén peuk kan tot wel 1.000 liter water vervuilen
- Ze zijn schadelijk voor dieren, planten en bodemleven
- Dieren zien peuken aan voor voedsel
- Sigarettenfilters zijn slecht afbreekbaar: ze vallen uiteen in micro- en nanoplastics
- Het opruimen kost de gemeente tijd en geld

Sigarettenfilters zijn niet beter voor gezondheid

Sigaretten mét filter zijn niet beter voor de gezondheid. Het is een misverstand dat ze de rook zuiveren. Er komen zelfs méér kankerverwekkende stoffen in de rook.

Bronaanpak

Bewustmakingscampagnes en schoonmaakacties alleen lossen het probleem van sigarettenfilters in het zwerfafval niet op. Een verbod op sigarettenfilters pakt het probleem bij de bron aan. Het ondertekenen van de oproep is een ondersteuning van de lobby om het verbod te realiseren.

Voorbeeldrol

Met het ondertekenen van de oproep voor een verbod van sigarettenfilter spreken we ons actief uit tegen peukenafval en dragen we bij aan landelijke bewustwording en gedragsverandering.

Aansluiten bij andere gemeenten en organisaties

Zo'n 38 andere gemeenten zijn ons al voor gegaan en hebben de oproep ondertekent, waaronder: Amsterdam, Utrecht, Den Haag, Rotterdam, Kaag en Braassem, Krimpenerwaard en Zuidplas. Daarnaast wordt de oproep ook ondersteund door een heleboel andere organisaties, zoals: het Trimbos Instituut, Natuurmonumenten, NVRD (Nederlandse vereniging voor afval- en reinigingsdiensten) en de Consumentenbond.

Duurzaamheid

Het ondertekenen van de oproep voor een verbod op sigarettenfilters heeft op de korte termijn geen effect op de hoeveelheid sigarettenfilters in het zwerfafval. Als het verbod er op termijn wel komt, worden sigarettenfilters in het zwerfafval bij de bron aangepakt. Daarmee wordt milieuschade voorkomen.

Participatie

n.v.t.

Financiële consequenties

Het voorstel kan binnen de bestaande, vastgestelde begroting worden uitgevoerd. Het ondertekenen van de oproep brengt geen kosten met zich mee.

Risico

Overheidsinstanties die kosten maken voor het opruimen van zwerfafval hebben recht op een vergoeding (SUP-vergoeding). De vergoeding wordt bekostigd door producenten van o.a. wegwerpverpakkingen, sigarettenfilters, vochtige doekjes en ballonnen. De gemeente Alphen aan den Rijn krijgt deze vergoeding ook. Hiervan wordt de inzet van de Schone Buurt Coaches gefinancierd. Wanneer sigarettenfilters daadwerkelijk worden verboden, kan dit effect hebben op de hoogte van de SUP-vergoeding. Dit is nu niet in te schatten.

Realisatie

De oproep is te ondertekenen via onderstaand online formulier op <https://noplasticfilter.org/nl/>

Wij steunen de oproep voor een verbod op sigarettenfilters

We zijn verheugd dat je je aansluit bij onze campagne! Je had niet op een beter moment kunnen komen met de evaluatie van de Europese Single-Use Plastics Directive in 2025 en de ontwikkeling van de Global Plastics Treaty in de Verenigde Naties! Door de oproep te ondertekenen ga je ermee akkoord dat jouw organisatiernaam, organisatietype en logo op de website worden vermeld. Samen kunnen we politici en beleidsmakers bewegen om sigarettenfilters te verbieden!

Jouw steun is essentieel en wordt gebruikt om:

1. Een [zichtbare achterban](#) op te bouwen op dit platform, met behulp van de wereldkaart inclusief tellers en onze Supporters-pagina met een overzicht van logo's en namen van ondersteunende organisaties
2. Meer mensen en organisaties/initiatieven te overtuigen om de oproep te steunen
3. Om (inter)nationale politici en overheden te inspireren actie te ondernemen (meer info op onze [Campagne-pagina](#))

Het formulier ondertekenen en 'Supporter' worden is kosteloos! Er wordt geen financiële bijdrage verwacht. Doneren *má*g well!

Naam organisatie*

Type organisatie*

Selecteer type organisatie

Email*

Je e-mailadres wordt gebruikt om je een link te sturen waarmee je je ondersteuning kunt bevestigen.

Bevestig e-mailadres*

Site web

Continent*

Select continent

Land*

Select country

Upload je logo (max. 2MB)

Quote

Quote

We zijn niet verbonden aan de tabaksindustrie: we werken niet samen met en accepteren geen fondsen van de industrie of haar frontgroepen.*

Bijlage(n):

- Geen